

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Titvlvs Sextvs. De Parochis et illorum obligatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

TITVLVS SEXTVS.

De Parochis & illorum obligatione.

Articulus Primus.

Quid sit Parochus, quæve ejus obligationes.

I. **C**uratus dicitur, qui beneficium cui cura animarum annexa est possidet; illius vero institutio stricte non est juris divini, quamvis officium Parochi non administratur, nisi per potestatem à jure divino originem trahentem, sed jure humano fuerunt ad Hierarchiam Ecclesiae assumptis, potestate divini juris, in ipsos ab Episcopis ad mensuram regiminis influente. Et patet illorum institutio ex *Dyonisio 1. Epist. ad Severum Episcop. apud Gratian. 13 q. 1. Ecclesias singulas (inquit) singulis Presbyteris dedimus, Parochias & Cemiteria eis divisimus, unicuique jus proprium habere statuimus; ita videlicet, ut nullus alterius Parochia terminos aut jus invadat, sed unusquisque suis terminis contentus sit, & taliter Ecclesi-*

elefiam sibi commissam custodiat ut ante tribunal eterni iudicis ex omnibus sibi commissis rationem reddat, & non iudicium, sed gloriam pro suis actibus percipiat. Qualitates vero in Parocho requisitæ sunt sequentes: ætas 25. annorum, sacerdotium vel actu susceptum, vel intra annum à die ad optæ possessionis Beneficij suscipiendum: Doctrina suo ministerio proportionata: Vita integra & exemplaris.

Officia vero & obligationes Parochi sequentibus fere terminis comprehenduntur: instructione populi: prædicatione Verbi Dei: administratione Sacramentorum, celebratione Missarum & divinorum officiorum: cura singulari pauperum: residentia.

2. Parochi tenentur, de omnibus necessarijs ad salutem, ita populum suum per se vel per alios instruere, ut si defectu scientiæ aut negligentia pastoris anima pereat, de manu Parochi illam requirat Deus. Sunt autem duplicia de quibus Parochi tenentur sub mortali informare plebem sibi commissam: alia sunt universalialia: ut Articuli

culi fidei, præcepta Decalogi, usus dignus Sacramentorum, modus Deum colendi & orandi, peccata capitalia, opera misericordiæ, quæ non tantum debent proponi, ut ex memoria discantur, sed ut juxta cujuslibet capacitatem intelligantur, ac eis in bene vivendo anima informetur, possitq; distinguere inter bonum & malum, alia sunt specialia uniuscujusque status: ut nuptis Matrimonij obligationes, innuptis Castimoniam, filijs obedientiam ad parentes, parentibus debitam curam prolium, obligationes servorum ad Dominos & Dominorum ad servos &c. non tamen tenetur habere Conciones oratorias juxta eloquentiæ modos, sed sufficit & utilius est, simpliciter, & sine phalerata eloquentia annuntiare quæ sunt ad salutem necessaria,

Articulus Secundus.

Ad quid teneatur Parochus in Sacramentorum Administratione.

- I. **N**on tractatur hic de Ministerio Sacramenti penitentiae, Matrimonij,

monij, Extremæ unctionis, de illis enim suis locis fiet mentio, sed solum de administratione Baptismi, ad cuius legitimam administrationem in parocho requiritur. Ut norit & vigilanter adhibeat ea quæ sacramento sunt essentialia, nimirum: aquam naturalem, sive sit sacri fontis Baptismatis aut alias Benedicta, sive in casu importuno non Benedicta. Et formam: ego te Baptizo in nomine Patris & Filij & Spiritus S. Amen. Et etiam ut intentionem actualem vel virtualem habeat conferendi Baptismum.

2. Aqua naturalis seu Elementaris est materia sufficiens & necessaria ad Baptismum: sicut & aqua alterata sive mixta, quamdiu non pervenit ad tantam mixtionem & alterationem ut naturam aquæ mutet. Unde excluditur omnis alia aqua quæ elementaris non est: ut Rosacea aut ex quolibet corpore arte extracta: hinc paratâ materiâ certâ, dubiam adhibere, sacrilegium est.

3. Applicatio vero Materiæ sive aquæ, quæ est materia proxima, debet fieri per
im-

immersionem, aspersionem, vel infusionem, ita ut fluere intelligatur & fluide aliquam partem corporis attingere: hoc indicat verbum Baptizo quod saltem ordinem ad aliquam intinctionem vel ablu-tionem dicit. Hinc ubi probabilis tantum aspersione facta est, & supervivat proles, debet sub conditione rebaptizari, Baptismus enim, cum sit sacramentum necessitatis, debet esse certus.

4. Forma etiam debet integre pronun-ciari: si tamen ob Balbutiem vel ignoran-tiam aliqua particula omittatur, mutetur, vel incongruitas contra latinitatem com-mittatur, quæ substantialem sensum non variet, Baptismus verus est.

5. Deinde obligatur parochus, ut ritus ab Ecclesia institutos in solemnibus Baptismo observet, & vigilet, ut infantes tempestive baptizentur, & ut obstetrices fideles & piæ, ac probæ vitæ in parochijs adhibean-tur, quæ essentialem ritum baptizandi soli-de noverint, ut in necessitate rite baptizare possint.

Arti-

Articulus Tertius.

De peccatis Parochorum.

QUAMVIS Parochos vitia plurima Clericis & Sacerdotibus communia concernant, singularia tamen eorum peccata in quatuor fere membra secari possunt. nimirum: in ignorantiam, negligentiam derelictionem ovium in necessitate, exemplum malum. Peccata ignorantiae sunt: si moraliter & accommodè non sciat quae necessaria sunt ad officium suum, cum enim sit ex natura officij sui, Pastor, Doctor, Judex, Medicus, & Consiliarius, quoties ex ignorantia culpabili in re gravierat, sive in administratione Sacramentorum, sive in Doctrina, sive in iudicio conscientiae, sive in consilijs ac remedijs adhibendis, peccat mortaliter, & versatur tam diu in continuo statu peccati, quamdiu debitis modis & medijs, per studium, lectiones, informationes doctorum virorum, tollere suam ignorantiam non laborat. Peccata negligentiae sunt: si in doctrina & admi-

admi-

administratione Sacramentorum & alijs
 sit ita negligens, ut ex negligentia ejus
 grave damnum animæ ipsi commissæ pati-
 antur, damnum ipsi imputatur & mortali-
 ter peccat. Deinde peccant mortaliter,
 qui ex timiditate sive defectu charitatis o-
 ves suas tempore pestis & belli derelin-
 quunt: item, qui ijs de necessarijs Sacra-
 mentorum ministris non provident. Item,
 qui quovis tempore vel per absentiam, vel
 defectu vigilantis curæ in causa sunt, ut pa-
 rochiani absque Sacramentis & necessa-
 rijs adminiculis moriantur. Peccata mali
 exēpli in materia de Clericis ostendentur.

TITVLVS SEPTIMVS.

De Confessarijs & Confessione.

Articulus Primus.

De Tribunali Sacramentali visibili.

I. **C**Hristus Ecclesiæ Dei promisit alia
 quando institutionem Tribunalis
 in quo animæ vel à peccatis absolverentur
 vel etiam eis ligatæ remanerent, *Matt. 16.*

v. 19.